

(12)

CERERE DE BREVET DE INVENȚIE

(21) Nr. cerere: **a 2015 00470**

(22) Data de depozit: **06/07/2015**

(41) Data publicării cererii:
29/01/2016 BOPI nr. **1/2016**

(71) Solicitant:
• INSTITUTUL NAȚIONAL DE
CERCETARE-DEZVOLTARE PENTRU
TEHNOLOGII CRIOGENICE ȘI IZOTOPICE
- ICSI RÂMNICU VÂLCEA, STR.UZINEI
NR.4, O.P. RÂURENI, C.P.7,
RÂMNICU VÂLCEA, VL, RO

(72) Inventatori:
• DAVID ELENA, STR.I.L.CARAGIALE NR.1,
BL.A 41/I, SC.B, ET.1, AP.3,
RÂMNICU VÂLCEA, VL, RO;
• ȘTEFĂNESCU IOAN,
BD.NICOLAE BĂLCESCU NR.4,
RÂMNICU VÂLCEA, VL, RO

(54) **ADSORBANT CARBONIC DERIVAT DIN CENUŞA ZBURĂTOARE PENTRU CAPTAREA DIOXIDULUI DE CARBON ȘI PROCEDEU DE OBȚINERE**

(57) Rezumat:

Invenția se referă la un adsorbant carbonic pentru captarea dioxidului de carbon și la un procedeu de obținere al acestuia. Adsorbantul conform inventiei este un cărbune activat cu suprafață modificată cu 11,3...16,5% procente masice grupări funcționale aminice, prezintă un volum total de pori de 0,484...0,702 cmc/g, aria suprafetei BET de 354...842 mp/g și o capacitate de adsorbție față de dioxidul de carbon la temperatura de adsorbție de 100°C și presiunea atmosferică de 5,7...7,8% procente masice. Procedeul conform inventiei constă însepararea fractiei de carbon nears din

cenușa zburătoare, care este supusă separării magnetice, măcinării și sitării, în continuare digestiei acide, activării cu abur la 900°C pentru dezvoltarea structurii poroase și creșterea suprafeței specifice, în final, materialul carbonic activat este tratat cu 1...30% sare de amină din care rezultă un material carbonic activat cu suprafață modificată cu grupări funcționale aminice.

Revendicări: 4

Figuri: 1

Cu începere de la data publicării cererii de brevet, cererea asigură, în mod provizoriu, solicitantului, protecția conferită potrivit dispozițiilor art.32 din Legea nr.64/1991, cu excepția cazurilor în care cererea de brevet de inventie a fost respinsă, retrasă sau considerată ca fiind retrasă. Întinderea protecției conferite de cererea de brevet de inventie este determinată de revendicările conținute în cererea publicată în conformitate cu art.23 alin.(1) - (3).

OFICIAL DE STAT PENTRU INVENTII SI MARCI
Cerere de brevet de invenție
Nr. a 2015 00970
Data depozit 06 -07 - 2015

Adsorbant carbonic derivat din cenușa zburatoare pentru captarea dioxidului de carbon și procedeu de obtinere

Descriere

Este cunoscut faptul că o sursă majoră de energie o constituie cărbunele fosil. În ciuda problemelor de mediu, consumul de cărbune este încă în creștere, din cauza lipsei de gaze naturale și a resurselor petroliere [1-4]. Arderea cărbunelui generează în mare parte energia electrică și termică. Ca rezultat, cantități uriașe de cenușă sunt generate de centralele termice și electrice. Centralele colectează cenușa în diferite locații, dar există probleme în a găsi locații adecvate pentru depozitare și neutralizare. O cale importantă de rezolvare este reciclarea și utilizarea de cenușă, fie ca atare sau în combinație cu alte deseuri pentru obținerea de produse cu valoare energetică ridicată, care își gasesc aplicații în rentabilizarea proceselor energetice și în depoluarea mediului. Deasemenea, utilizarea cu beneficii a cenusii rezultate de la consumul de cărbune este o cerință importantă în utilizarea eficientă și durabilă a cărbunelui [4-6]. În prezent, cea mai mare cantitate de cenușă este depozitată la groapa de gunoi, ceea ce presupune îndiguirea suprafeței, în strânsă legătură cu activitățile de manipulare, transport și eliminare a problemelor grave de mediu ce pot să apară, facând această procedură neeconomică și nesustenabilă. Pe de altă parte, cenușa poate fi considerată o resursă minerală valoroasă, abundentă și economică, ce poate înlocui materii prime costisitoare. În cazul în care pot fi găsite utilizări benefice pentru cenușă producătorii de cenușă sunt capabili de a reduce costurile de eliminare a deșeurilor, care constituie, de obicei, o parte semnificativă din costul total anual de funcționare a instalațiilor de control al poluării aerului la centralele termice și electrice. Alternative pentru reutilizarea cenusii sunt legate în general de aplicații pentru obținerea de materiale de construcții și ca material de adaos la realizarea de asfalt, cu un succes însă limitat [1,3].

O abordare nouă și promițătoare, pentru a îmbunătăți utilizarea de cenușă este transformarea într-un material cu capacitate de adsorbție (AC) și de schimb cationic (CEC) mult mai mare prin tratament termic și chimic. Astfel, mai multe încercări de a utiliza cenușa zburatoare sunt în prezent în curs de desfășurare, cu accent pe tehnologiile inovative, cum ar fi producția de fertilizatori pe baza de zeoliti obținuti din aceste deseuri și de asemenea pe producția de sorbenți selectivi pentru a capta CO₂ din emisiile de gaze de ardere emanate de centrale de putere. De-a lungul timpului, materialele sintetizate artificial au fost utilizate pe scară largă [6-8]. Compoziția acestor materiale variază cu tipul de materii prime utilizate precum și cu tipul de aplicatie. În ciuda prezentei lor în piață comercială, acestea sunt de multe ori evitate în utilizarea practică, deoarece acestea au de cele mai multe ori preturi ridicate, ceea ce determină costuri mari în utilizare. Astfel de limitări inerente în utilizarea de astfel de materiale pot fi rezolvate prin utilizarea de materii

prime ieftine, precum deseurile si utilizarea pentru producere de tehnologii inovative. Deși cenușa de cărbune a fost uneori folosita ca material suport pentru obtinerea de diferite materiale, efectele asupra eficienței și a randamentului pentru diferite aplicatii au fost putin investigate si s-au limitat in special la utilizarea directă a cenușii prin simpla amestecare cu alte materiale, ceea ce a adus multe restrictii si datorita dificultăților de manipulare [4-8].

Trebuie subliniat faptul că acesta inventie introduce o varianta noua de utilizare a cenușii zburatoare rezultate de la arderea de cărbune, aceea de producere a unor materiale adsorbante selective fata de anumiti poluanți , rezultati deasemenea din procesul de ardere a carbunilor, precum CO₂ , NOx, VOC si mercur . În prezent, nu se cunoaste nici in tara noastră si nici in strainatate sa se obtina si comercializeze materiale adsorbante selective obtinute din diferite deseuri periculoase, printre care si cenusă zburatoare rezultata din combustia carbunilor fosil. Astfel de produsi, dacă sunt disponibili la un preț rezonabil, ar fi benefici atat din punct de vedere al costurilor cat si al producerii de energie si de protectie a mediului. Din analiza literaturii de specialitate [1-8] se poate mentiona ca cercetările legate de utilizarea cenusii zburatoare pentru aplicatii in obtinerea de sorbenti selectivi sunt la inceput si nu s-au concretizat cu rezultate care sa permita o transpunere la scara si o comercializare. In studiile si cercetările efectuate pe plan mondial , noi sorbenti selectivi pentru captarea CO₂ au fost investigati [1-4].

In mod evident, utilizarea carbonului nears continut in cenusă zburatoare ca suport pentru obtinerea de sorbenti selectivi fata de CO₂ si alti poluanți va oferi pentru aceste deseuri o strategie unică si absolut nouă de reciclare si de reducere a emisiile de CO₂, si in acelasi timp va crește eficiența energetica a instalatiilor de producere energie bazate pe combustibili fosili prin calea nouă de valorificare a produsilor secundari rezultati din procesul de ardere.

Pe de alta parte concentrația de CO₂ din atmosferă este legată in mare parte si de arderea combustibililor fosili pentru generarea de energie electrică si termică. Captarea de CO₂ din gazele de ardere este un proces esențial pentru managementul emisiilor de CO₂ in mediul inconjurator.

Tehnologiile actuale [1] pentru captarea CO₂ includ: stocarea de CO₂ pe fundul marilor si oceanelor; formarea de soluții saline de adâncime, formațiuni acifere ; recuperarea si reutilizarea prin diferite procedee. Cu toate acestea, costul curent pentru utilizarea acestor tipuri de tehnologii s-a dovedit a fi prea mare. În consecință, reducerea costurilor de captare a CO₂ este un pas critic în programul general de management al carbonului. Adsorbția fizică și chimică a CO₂ poate fi obținută prin utilizarea de solvenți, tehnici criogenice, membrane, și sorbenți solizi selectivi. Aplicarea pe scară largă a fiecareia dintre aceste tehnologii este consumatoare de energie atunci când este utilizata la captarea CO₂ din fluxuri diluite cum ar fi gazele de ardere, care constă din maxim 15% vol CO₂ pentru cele mai multe sisteme de ardere a cărbunelui.

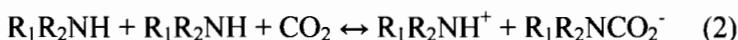
Sistemele de captare cu ajutorul solventilor, cum sunt aminele, sunt cele mai eficiente energetic, dar sunt consumatoare de energie din cauza cantității mari de solventi necesara în aceste sisteme și a pierderilor datorate evaporării. Deasemenea este nevoie de o cantitate de apă excesivă din cauza problemelor de coroziune și debitului de aer cerut prin utilizarea de monoetanolamină (MEA), dietanolamină (DEA), sau metildietanolamină (MDEA) în aceste sisteme apoase utilizate pentru captarea de CO₂.

Sevente reactiilor propuse pentru utilizarea de amine primare, secundare, și alcanolamine terțiare cu dizolvarea de CO₂ sunt prezentate mai jos.

Formarea ionilor zwitterion :

Formarea carbamatului de amină:

Protonarea aminei:

Sorbentii cu suprafața tratată cu amine ar trebui să aibă reacții similare între CO₂ din aer, vaporii de apă, și gruparea funcțională aminică de pe suprafața lor. Prin urmare, aceste tipuri de sorbenți pot fi folositi pentru captarea de CO₂ din diferite surse [2-4]. În consecință, dezvoltarea de sorbenți îmbogățit în amine devine economică atunci când sursa de carbon o constituie un deseu, precum fractia de carbon nears din cenusă zburatoare.

Prin urmare aceasta inventie se referă la o metodă nouă de producere, la costuri reduse, de sorbenti modificati chimic, prin tratarea chimica pentru îmbogățirea cu amine a suprafetei oxidate a sorbențiilor și care pot fi apoi folositi în procese de mari dimensiuni pentru captarea de CO₂ și reducerea nivelului de poluare a mediului inconjurător cu acest gaz.

Separarea și captarea de CO₂ au fost identificate ca subiecte prioritare de cercetare în cadrul departamentelor de producere energie (DOE) la nivel global. Costurile de separare și de captare, incluzând comprimarea la presiunea, necesară pentru etapa de sechestrare s-a estimat la circa trei sferturi din total costurilor sechestrarii geologice sau pe fundul ocenului. O îmbunătățire a metodelor de separare și captare de CO₂ va reduce costul total necesar pentru sechestrare.

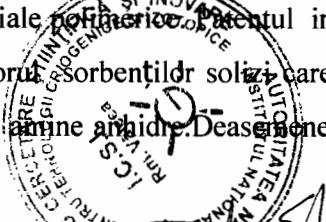
Cele mai probabile opțiuni pentru separarea și captarea CO₂-lui includ absorția chimică, adsorbția fizică și chimică, distilarea la temperatură scăzută, separarea prin membrane, mineralizare / biominerizare și vegetație. Procesul de absorție a CO₂ utilizând soluție apoasă de amină a fost folosit pentru îndepărțarea CO₂ din fluxuri de gaze în anumite industrii. Acest proces, bazat pe principiile de absorție chimică a CO₂ prin monoetanolamină (MEA) sau dietanolamină (DEA), este o tehnica potențială pentru captarea emisiilor de gaze cu efect de seră din gaze de

ardere. Striparea chimică umedă a CO₂ implică una sau mai multe reacții chimice reversibile între CO₂ și o alta substanță precum MEA pentru a produce o specie lichida, cum ar fi un carbonat. După încălzire, carbonatul (izolat de fluxul de alimentare cu CO₂) se descompune în CO₂ liber, cu regenerarea aminei inițiale care poate să reacționeze din nou cu cantități suplimentare de CO₂ din fluxul initial. Un exemplu de proces, cu monoetanol amină, este dat de reacția (4)

De obicei, aceste amine, MEA și DEA, sunt utilizate sub formă de solutii apoase de 25 -30 % procente în greutate. Soluția de amină este introdusa prin partea de sus a unui turn de absorbție în timp ce fluxul de gaz cu continut de CO₂ este introdus prin partea de jos a turnului. În timpul contactului cu fluxul de gaz cu conținut de CO₂, soluția de amină absoarbe chimic dioxidul de carbon din curentul gazos. Desorbția de dioxid de carbon se realizează printr-un proces de regenerare termică. Dioxidul de carbon și apa se separă de amina, apa este separată prin condensarea vaporilor de apa într-un schimbător de căldură, iar CO₂ sub formă de gaz. După regenerare, soluția de amina este retrimită înapoi în turnul de absorbție pentru absorbție de dioxid de carbon. Captarea dioxidului de carbon și regenerarea în modul descris mai sus necesită temperaturi ridicate sau vid inaintat. Procesul este mult mai complicat, consumator de energie și costisitor. Mai mult, soluția de amina are o durată de viață limitată din cauza degradării prin oxidare. În plus, problemele de coroziune sunt de obicei observate din cauza utilizării soluției apoase de amina.

Recent mai multe tipuri de sorbenți solizi au fost utilizati pentru a elimina dioxidul de carbon din spații închise. Importante considerații includ capacitatea de a regenera adsorbantul și ușurința cu care se realizează aceasta regenerare. Au fost facute eforturi de a adsorbi reversibil CO₂ pe un gel de silice modificat cu o amină. Patentul corespunzător referinței [9] descrie o metodă de obținere a unui adsorbant CO₂ prin tratarea unui cărbune activ cu o soluție alcoolica de amina, precum MEA. Aceasta subliniază utilizarea reacției între CO₂ gaz și un solid imbogatit în amina, precum și metoda chimica de stripare care angajează MEA pentru a separa CO₂ și a regenera adsorbantul. Patentul indicat în referința [10] descrie o metodă de a crea sorbenți selectivi fata de CO₂ prin încorporarea de grupe amino într-un substrat de polimer sau carbune din oase. Un alt patent corespunzător referinței [11] descrie o metodă de obținere sorbenți selectivi fata de CO₂ prin dispersarea unei soluții apoase de amina în materiale polimerice. Patentul indicat în referința [12] descrie o metodă de captare gaze toxice cu ajutorul sorbenților solizi care au fost obținuti prin tratarea carbunilor activi impregnati cu metale cu amine amidice. Deasemenea alte patente [13-15]

rezinta metode de preparare de sorbenti cu afinitate ridicata fata de CO_2 prin utilizarea de diferite metode de tratament.

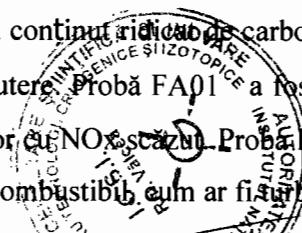
Nu sunt insa prezentate date in literatura care sa se refere la utilizarea de carbuni obtinuti din fractia de carbune nears din cenuza zburatoare care au suprafata puternic oxidata. În primul rand , este nevoie de o metodă de separare a fractiei de carbune nears din cenuza zburatoare si de prepararea acestor adsorbanti carbonici cu afinitate ridicata fata de CO_2 . În plus, este necesar ca adsorbantul sa poata opera fata de CO_2 intr-un interval de temperatura mai ridicat pentru a nu necesita racirea avansata a gazelor de ardere evacuate. Deasemenea este nevoie de o metodă care nu utilizeaza solventi organici scumpi și materiale scumpe și în care adsorbantul utilizat sa fie stabil termic, și ușor de regenerat.

Un obiectiv al prezentei invenții este de a furniza un proces nou de preparare de sorbenti imbogatiti in compusi cu afinitate crescuta fata de CO_2 (cum sunt aminele) care sa depaseasca cele mai multe dezavantaje din stadiul actual al tehnicii. Un avantaj al prezentei inventii este faptul că noul proces este ieftin deoarece utilizeaza ca materie prima un deseu asa cum s-a precizat mai sus.

Un alt obiectiv al prezentei invenții este de a oferi un proces de a produce sorbenți care adsorb într-un interval de temperatura mai larg. O caracteristică a invenției este aceea că adsorbantul produs adsoarbe CO_2 de la temperatura camerei la 80°C sau chiar 100°C printr-o combinație a celor două procese fizice și chimice de adsorbție. Un avantaj al invenției este acela că acești sorbenți pot adsorbi la temperaturi de peste temperatura mediului ambiant, și cu mult peste 30°C . Un alt obiectiv al prezentei invenții este de a furniza un proces care oferă un adsorbant care este ușor de regenerat. O caracteristică a invenției este aceea că regenerarea adsorbantului poate fi realizată într-un mediu anhidru, fie prin încălzire peste 80°C . Un avantaj al invenției este acela că procesul de regenerare este ieftin. Un alt obiectiv al prezentei invenții este de a oferi un proces care produce sorbenți care sunt stabili termic. O alta caracteristică a invenției este aceea că sorbenții furnizati de acest proces pot fi încălziti la temperaturi de peste 100°C cu o degradare nesemnificativa sau chiar fara degradare. Un avantaj al invenției este acela că acești sorbenți au o durata de viata de utilizare mai mare și sunt obtinuti la costuri reduse.

Invenția împreună cu obiectivele de mai sus și alte avantaje vor fi mai bine înțelese din urmatoarea descrierea detaliată și a exemplelor de realizare a invenției.

Probe de cenuza zburatoare cu conținut ridicat de carbon nears (minimum 6% procente masice), au fost utilizate ca materie prima. Probe cu conținut ridicat de carbon nears, cu denumirea FA01 și FA02 au fost furnizate de la centrale de putere. Probă FA01 a fost generata din arderea huilei pulverizate într-un cazan echipat cu un arzător cu NO_x escenă. Probă FA02 fost luat de la un carburator care utilizează un carbune inferior drept combustibil, cum ar fi turbă.

Probele de cenușă zburătoare au fost cernute utilizând site cu ochiuri (+140) mesh și (-140) Numai fractiunea (+140) mesh a fost utilizată în această inventie, pentru că cercetările au arătat că cea mai mare parte a carbonului nears se găsește în particule de cenușă zburătoare de dimensiuni $\geq 100 \mu\text{m}$ (ceea ce corespunde la + 140 mesh) [4, 6]. Din aceasta fractie o cantitate de 3000 g de probă de cenușă zburătoare (FA01 / FA02) a fost dispersată în 6 litri de apă și agitata pentru a uda proba și apoi un magnet tip plonjor a fost folosit pentru a recupera componente magnetice. Concentratul rezultat a fost uscat peste noapte și apoi ponderat pentru a determina cantitatea de probă obținută. În continuare carbonul nears din probă de cenușă zburătoare s-a concentrat într-o procedură în două etape care a implicat o măcinare și cernere printr-o sită cu ochiuri de 170 mesh. S-au obținut particule de carbune nears cu dimensiunea $\leq 90 \mu\text{m}$ (-170 mesh). Particulele de carbune nears cu dimensiuni (-170 mesh) au fost curățate utilizând un proces de flotație, utilizând apă ca mediu lichid. Mai departe probele au fost supuse la o etapă de digestie acida pentru a îndepărta cenușa reziduală din probe și de a crește conținutul de carbon nears. 300 de grame de probă de carbune obținut după etapa de flotatie au fost introduse într-un balon de 4 litri și s-au adăugat 150 ml de H_3PO_4 concentrat (75%) și 2850 ml de apă (7,6% în greutate acid). Balonul a fost incalzit la 80°C și menținut la această temperatură timp de 5 h, în timp ce soluția se agită și apoi se filtrează. Filtratul se spală cu apă distilată până la pH neutru. Proba de carbon nears s-a uscat peste noapte la 110°C . Acestea au fost etichetate ca probe tratat cu acid (FA01-AT și FA02-AT) și au fost utilizate pentru etapa de activare.

Activarea concentratului de carbon a fost făcută pentru a dezvolta în continuare suprafața și porozitatea probelor. Circa 100 g probă concentrat carbon (FA01-AT / FA02-AT) a fost plasat într-un reactor tubular cu încălzire electrică. Proba a fost încălzită cu $10^\circ\text{C} / \text{min}$ la 900°C sub un flux de N_2 de 30 ml / sec. Când s-a atins temperatura dorită N_2 a fost înlocuit cu un amestec format din 50% abur / 50% N_2 , pentru un timp de 60 minute. După etapa de activare, amestecul a fost trecut la N_2 pur și proba a fost răcit la temperatura camerei. Probele corespunzătoare, activate au fost etichetate ca FA01-AT-S și respectiv FA02-AT-S. Caracteristicile probelor de material carbonic activat sunt prezentate în tabelul 1.

Table 1. Caracteristicile materialului carbonic activat derivat din cenusă zburătoare obținut conform inventiei

Proba	LOI(%)	$S_{\text{BET}}(\text{m}^2/\text{g})$	Volum total pori (cm^3/g)
FA01	11.6	73	0.045
FA01-AT	70	76	0.041
FA01-AT-S	96	354	0.065
FA02	13.8	208	0.506
FA02-AT	72	718	0.702
FA02-AT-S	96	872	1.102

Figura 1 prezinta etapele cheie utilizate in procesul de preparare a unui adsorbant carbonic imbogatit cu grupe aminice prin tratament chimic si derivat din fractia de carbune nears din cenusu zburatoare. Procesul utilizeaza un tratament chimic simplu in două etape a suportului carbonic, in urma caruia rezulta un adsorbant selectiv fata de CO₂, eficient, stabil si regenerabil. O astfel de inventie poate fi aplicata la o multitudine de fluxuri gazoase, precum gaze de ardere, gaze naturale si in alte variante conditii. Inventia angajeaza grupele functionale aminice atasate la substratul suport care face deosemenea parte din adsorbant. Substratul deosemenea furnizeaza amina cu structura integrala si cu o arie de suprafata ridicata pentru contactul gaz-solid. Sorbentii sunt produsi prin reactii ionice simple prin care amina este incorporata in substratul carbonic solid , procesul avand loc in mediu apas. Stadiul notat cu (a) in Figura 1, include doua trepte. Prima treapta implica un tratament initial al suprafetei carbonice oxidate (b) cu o solutie apoasa de hidroxid alcalin (NaOH, KOH). Substratul este oxidat in masura in care grupele acide carboxil (c) si grupele alcoolice (d) sunt deja prezente pe suprafata suportului carbonic.

Acet tratament cu hidroxid (e) faciliteaza formarea de sâruri de metal pe suprafata substratului. Astfel de sâruri metalice includ carboxilați metalici și alcoxizi de metale, și sunt formate prin interacțiunea metalului (din componenta hidroxidului) cu acidul carboxilic și fragmente de radicalii alcoolici. Hidroxizi metalici adevarati includ, dar nu sunt limitati la hidroxizi ai metalelor alcaline, cum ar fi litiu, sodiu, potasiu, rubidiu, cesiu și hidroxizi ai metalelor alcalino-pământoase, cum ar fi beriliu, magneziu, calciu, stronțiu, bariu. Concentrațiile hidroxidului metalic poate varia de la 0,1 M la 5,0 M. Aceste carboxilați și alcoxizi reacționează, la rândul lor, cu o sare cu substituent aminic (f). Sâruri ale aminelor substituite adevarate includ halogenuri sau numai amine. In general, amina substituită conține una sau mai multe grupe selectate din grupul constând din metil, etil, n-propil, izopropil, n-butil, izobutil, t-butil, alil, vinil, ciclopentil, ciclohexil, fenil, naftil, și combinații ale acestora. Substratul tratat este apoi uscat prin supunerea substratului la o temperatură suficient de ridicată , și pentru un timp suficient pentru a evapora solventul in care a fost dizolvata sare. De exemplu, când apa este utilizată ca solvent pentru sare, menținând substratul la temperaturi peste punctul de fierbere al solventului, de exemplu, 105 ° C, pentru 1 la 5 ore este un timp suficient. A doua treapta este tratamentul substratului solid pregătit in treapta intai cu o soluție apoasă a unui sari aminice halogenate sau cu o amina si cu substituenți alchil sau aril .Amină poate fi una primara, secundara, terțiara, aromatică sau amina ciclica. Fragmentele de alchil și aril pentru exemplificare includ, dar nu sunt limitate la, metil, etil, propil, și butil, naftil, și fenil. Reacția are loc între atomul de halogen și fragmentul de acid carboxilic și radicalul alcoolic pentru a forma esterul aminic (g) și fragmente de grupe esterice și aminice (h).

Grupele funcționale aminice servesc drept stari active pentru adsorbția CO₂. Concentrație adekvată de sarea de amină este cuprins între 0,01 M la 1,0 M. Produsul final rezultat din procesul în două etape este apoi uscat la temperatură ridicată și este gata de utilizare. Ambele etape pot fi efectuată la temperaturi cuprinse între 20 °C și 105 °C. Timpul de reacție variază de la 1 la 24 ore, în funcție de temperatură utilizată. Suportul utilizat poate include și alte substraturi cu suprafața oxidata cum ar fi site moleculare zeolitice, carbuni activi, silicagel, etc, dar acestea sunt mult mai scumpe și devine nerentabil.

Exemple de realizare

Probe de carbune activate și etichetate ca FA01-AT-S și respectiv FA02-AT-S au fost supuse unui tratament chimic după cum urmează:

O suspensie formată din carbune activat (25%) și apă a fostă agitată magnetic la temperatura camerei timp de 10 minute. Cantitatea de carbune activat în apă poate varia în domeniul 1% la 50%. Apoi s-a adăugat hidroxid de sodiu, urmat de adăugarea de sarea aminică hidrocloric 3-cloropropilamina (CPAH), formula chimică [Cl (CH₂)₃NH₂·HCl] la un raport molar de 2.5:1 (NaOH: CPAH). Aceasta suspensie a fost agitată la temperatura camerei timp de 60 minute și apoi materialul carbonic imbogătit în amina a fost filtrat și uscat la 105 °C pentru 8 ore și apoi stocat într-un recipient la temperatura camerei. Încărcarea a fost determinată prin cântărirea probei înainte și după tratament și datele sunt prezentate în tabelul 2.

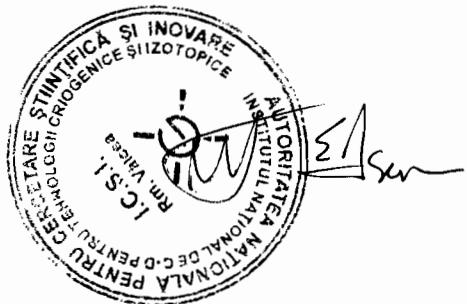
Tabelul 2. Condițiile de reacție pentru tratamentul chimic

Proba	Cantitatea de proba (g)	Cantitatea de apă (ml)	NaOH (sol.ap %)	CPAH (sol.ap.%)	Incarcare CPAH (%)
FA01-AT-S	100	500	2	20	16.2
FA02-AT-S	100	500	2	20	16.5
FA01-AT-S	100	500	1	15	11.3
FA02-AT-S	100	500	1	15	11.6

Capacitatea de adsorbție a sorbenților produsi a fost determinată folosind un analizor termogravimetric. Intr-un experiment de adsorbție 20 mg de probă adsorbant carbonic imbogătit în amina a fost plasată în analizor, încălzit până la temperatură setată (35°C, 75°C, 100°C și 120°C) în atmosferă de azot la un debit de 100 ml / min și s-a menținut la această temperatură timp o oră. Apoi fluxul de N₂ gaz a fost înlocuit cu un amestec de 12% vol CO₂ în N₂, la un debit de 100 ml / min, timp de o oră pentru a efectua procesul de adsorbție a CO₂. După etapa de adsorbție, amestecul de gaz de 12% vol CO₂ în N₂ a fost înlocuit cu N₂ pur, la un debit de 100 ml / min și s-a realizat desorbția. Modificarea greutății probei de sorbent carbonic a fost înregistrată și a fost utilizată pentru a stabili capacitatea de adsorbție a CO₂ (în mg CO₂/g sorbent) pentru fiecare probă. Spre deosebire de probele anterior impregnării, cu creșterea temperaturii, capacitatea de adsorbție a CO₂

a crescut și are un maxim la 100 ° C, comportament care probabil se datorează unui proces de adsorbție chimică. Pentru probele activate și nef tratate chimic, adsorbția de CO₂ a scăzut cu creșterea temperaturii, așa cum se astepta de la un proces de adsorbție fizică. Capacitatea de adsorbție mai mare, la 75 și 100 ° C, obținuta pentru probele tratate chimic se datorează unei combinații între un proces de adsorbție fizică, inherent pentru probele nef tratate și procesul de chemosorbtie dat de grupările amino încărcate în masa de carbune.

Obținerea de sorbenți selectivi față de CO₂ din cenușă zburătoare permite gestionarea atat a cenușii stocate în depozitele de deșeuri, precum și a celei rezultate din producția curentă. Cresterea fracției de carbon neutrals în continutul cenusii, datorită dotării arzatoarelor cu sisteme de reducere a oxizilor de azot NOx, permite obținerea de sorbenți selectivi față de CO₂, pentru re-utilizare în sectorul energetic și cu impact pozitiv de mediu. Modificarea materialelor adsorbante obținute prin tratarea chimică permite să se obțină adsorbanți cu proprietăți îmbunătățite, cum ar fi capacitatea de adsorbție, în raport cu CO₂. Capacitatea de adsorbție a adsorbanților tratați cu amine față de CO₂ la temperatură mai ridicată a fost mai mare decât pentru adsorbanți nef tratati (de ex. de la 4% a crescut la 23.4% pentru temperatura de 75°C și de la 0.38% a crescut până la 7.8%, pentru temperatura de 100°C). Studiile efectuate la temperaturi diferite au arătat că valoarea capacității de adsorbție față de CO₂ a adsorbentilor tratați a crescut la temperatură mai ridicată, ceea ce face posibila utilizarea lor în procesele de captare a CO₂ din gazele de ardere care sunt evacuate la temperatura de până la 150°C sau în alte procese de separare solid-gaz.

Revendicari

1. Adsorbant derivat din cenusă zburatoare , de tip carbune activat cu suprafața modificată chimic, pentru adsorbția dioxidului de carbon din diferite gaze, caracterizat prin aceea că acesta are un volum total de pori, cuprins între 0.484 și 0.702 cm³/g, aria suprafeței BET cuprinsă între 354 și 842 m²/g și o capacitate de adsorbție determinată la temperatura de 35⁰ C și la presiunea atmosferică cuprinsă în intervalul de 4.05% la 4.58% procente masice, și care după tratamentul chimic conține grupuri funktionale formate din grupuri amino și are o capacitate de adsorbție față de dioxidul de carbon în intervalul 5.7% până la 7.8 % procente masice la temperatura de adsorbție de 100⁰C și la presiunea atmosferică.

2. Adsorbant carbonic ,derivat din cenusă zburatoare selectiv , conform revendicării 1, caracterizat prin aceea că acesta conține o cantitate de de grupuri funktionale cuprinsă între 1 și 30% procente în greutate.

3. Procedeu de obținere a adsorbantului carbonic definit în revendicarea 1, caracterizat prin aceea că acesta constă în separarea fracției de carbon nears din cenusă zburatoare prin metoda de sitare pe o sită cu ochiuri de 140 mesh, apoi fracția (+140) mesh) a fost supusă unui proces de separare magnetică pentru a îndepărta componente metalice magnetice, concentratul rezultat a fost supus unui proces de macinare și sitare pe o sită cu ochiuri de 170 mesh, particulele de carbune nears cu dimensiunea de (-170 mesh) au fost curătate de alte impurități printr-un proces de flotare, utilizând ca mediu lichid apă, iar mai departe carbonul nears a fost supus unui proces de digestie acida, utilizând H₃PO₄ concentrat (75%), apoi filtrat și spalat cu apă distilată până la un pH neutru, urmand apoi etapa de activare cu abur la 900⁰C pentru dezvoltarea structurii poroase și creșterea suprafeței specifice, utilizând pentru aceasta etapa un amestec format din 50% abur / 50% N₂,după care materialul carbonic activat rezultat a fost supus unui proces de tratare chimic , utilizând hidroxizi alcalini și sare de amine, concentrație adecvată de sare de amoniu este cuprinsă între 1% și 30 % , în urma căreia grupe aminice au fost grefate pe suprafața materialului carbonic în proporție de 11.3 la 16.5 % procente masice.

4. Procedeu conform revendicării 3, caracterizat prin aceea că sare de amoniu folosită este una halogenată.

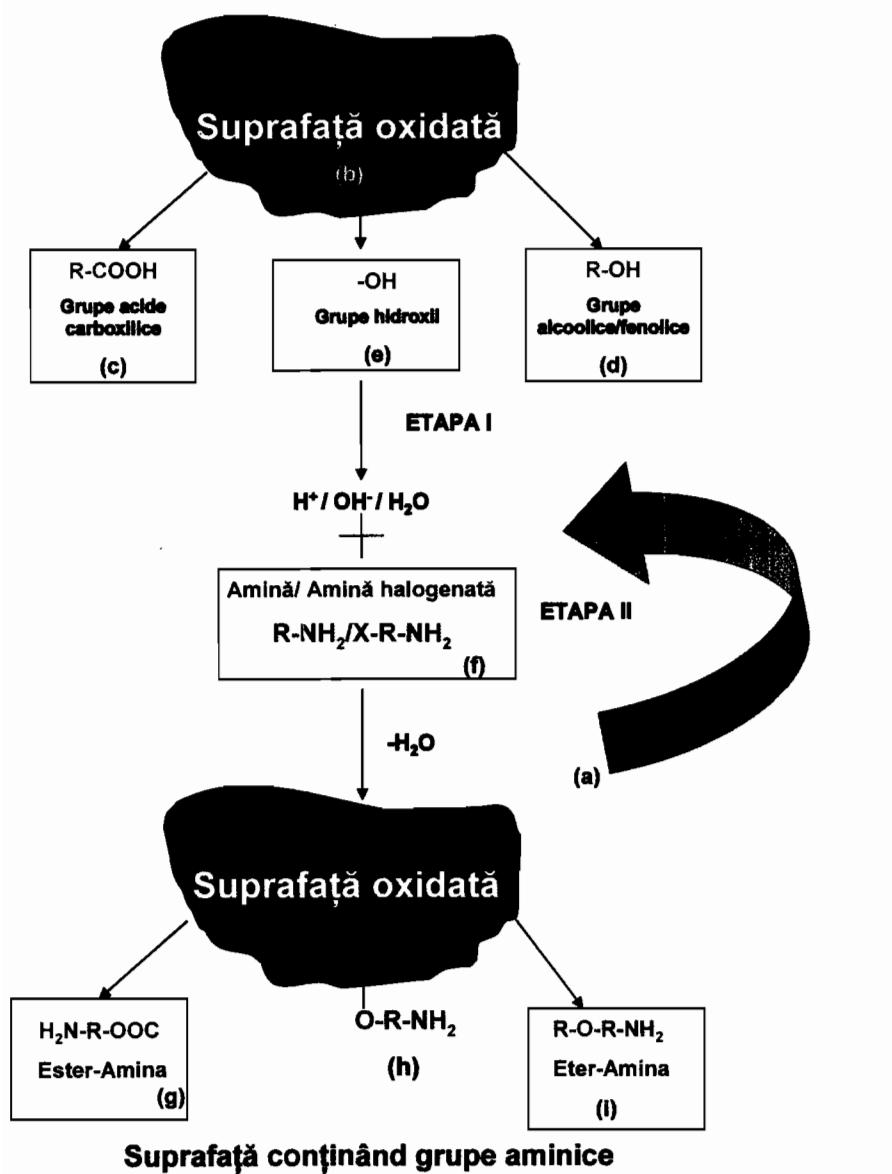

Figura 1.

